

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Negyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyilttérben:

minden negyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Vélünk összekötöttesben levő hirdető-írodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A köziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Köziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Modern szenvedély.

Talán a statisztika megdöbbentő adatait kellene felsorolnunk, a midőn azon modern szenvedélyek egyike ellen akarunk felszólalni, melyek kivált a társadalom alsóbb néposztályának akaratát, gondolkodás módját s erkölcsi érzületét leginkább befolyásolják.

Ez a szenvedély az iszákosság, a mely már annyira elhatalmasodott, hogy ellene minden vonalon megindult a küzdelem, hogy visszaadassanak a társadalomnak és családjuknak mindazok, kiket ez a szenvedély tart lekötve.

Szomorúan kell konstatálnunk, hogy gyárainknak csaknem háromnegyed része pálinka és egyéb szeszes italok gyára s így hazánk jó részben az iszákosság hazája. A napszamos ember kezeményének fele lecsuszik a torkán s a megmaradt felét fordítja csak családjá fentartására. Bárhová menjünk, kénytelenek vagyunk tapasztalni, hogy a nagyobb gyárakban, malmokban stb., hol hetenként fizetik a munkásokat, minden munkás nem haza siet a fizetésével, hanem először is a kantiuba, a pálinkás butikba térs még szerencse, ha a maga lábán haza megy.

De nemcsak a szegényebb osztály hódol az iszákosságnak; el van e rut szokás terjedve népünk majd minden rétegében. Meghajolnak az alkohol előtt, mert egy részük abból él, más részük, mert attól hal meg. Az alkohol viszi a vezérszerepet az alkotmányos életben, az ma a választó akaratának mozgatója, az terjeszti a veszedelmes szocialista s anarkista tanokat; s ott van mindenütt, a hol a féke vesztett emberi szenvedélyek mocskolják be önmagukat az isteni eredet bélyegét. Hiszen a ki végig hallgatja a fenyítő tárgyalásokat, nem megdöbbenve fogja-e észlelni, hogy a büntetettek legnagyobb része részegségével menteti bűnét?

Pedig hát azt mindenki tudja, hogy a szeszes italokban nincs semmi tápláló; összes jótékony hatásuk kezdetben, hogy csökkentik a zsír felbomlását a testben. Ez a különben jó hatás az iszákosknál, annál veszedelmesebb jelleget ölt, mert zsírlerakódásokat, bélhurtot idéz elő, megzavarja az ember szerveinek pontos működését, tönkreteszi az idegrendszer s szaporítja a hülyék és ügyefogyottak számát kik között a halandóság ijesztően nagy, kik nem csak a maguk, hanem családjuk és környezetük jólétének és boldogságának is megölői.

Igaz, hogy a törvények, megyei és városi szabályrendeletek ujabban sokat tettek eme szenvedély terjedésének megállítására. Azonban mégis társadalomnak legkomolyabb és eredményeiben legnagyobb feladata az, hogy megszüntesse mindazon visszasságokat, melyek közvetlenül, vagy közvetve az iszákosságot előmozdíják. Mértékletességi egyesületek felállítása, a pálinkának s egyéb szeszes italoknak theával, vagy kávéval való helyettesítése, a munkások helyzetének javítása, intelligenciájuk emelése volnának azon eszközök, mikkel a romboló elfajulás ellen a siker reményével küzdeni lehet.

Sit modus in rebus. E jelszó alatt kell megkezdenni a bajgyökeres orvoslását. Első sorban természetesen enyhíteni kell a nyomorf; ki kell irtanunk az italban kereső vigaszt, a feledést kereső proletariátust, a fehér emberek szegénytelen rabszolgátságát.

De mind ez csak úgy érhető el, ha minden ember megteszi a maga kötelességét s a társadalom pedig egyértelműleg segítkezik a hatóságoknak, kiknek főfeladata a zárórak, a munkaszünet pontosabb betartásának szabályozása. A társadalom kötelessége inkább csak erkölcsi, s ez abban áll, hogy megfelelő szórakozást kell nyújtani azoknak, kiket megvisel a heti munka súlya, s alkalmat adni arra, hogy pi-

henő óráikat kedélyük nemesítésére használják.

S akkor látni fogjuk, hogy a mily mértékben emelkedik valamely népnek az erkölce, annál kevésbbé leend szükségére arra, hogy társadalmi és állami rendszabályok vessenek féket modern szenvedélyeinek elharapozására.

A csonka törvényszékek.

Az alatt, a míg az ország összes polgárainak a figyelmét a jelenlegi politikai válság köti le, alig szereznünk tudomást arról, hogy megkezdődött, vagy meg kellett kezdődnie már az új bünvádi eljárás komtemplálta esküdtzéki tagoknak az összeírása.

Az esküdtzéki tagok összeírása, egy ide vonatkozó rendelet szerint, az év első negyedében lesz eszközendő, megrövidített határidőkben s eltekintve a törvény általános intézkedéseitől, a mely intézkedések szerint az esküdtzéki tagok rendszerint az évnek jóformán csak a második felében irandók össze.

Ezen rendkívüli sietség jelzi azt, hogy az új bünvádi eljárás nem fog várni magára, az életbeléptetésre törvényileg meghatározott véghatáridőig, 1900. évi január hó 1-éig, hanem még elébb s valószínűleg már az ez évi törvényszünet után életbe lesz léptetve.

Már a törvényben foglaltatik, hogy azon törvényszékeknek, a hol az esküdtzéki intézmény elegendő esküdtzéki tag hiányában, életbeléptethető nem lenne, egy szomszédos törvényszék lesz állandóan delegálva az esküdtzéki bűntényekben s így azon törvényszékeket, a melyeknél esküdtzék felállítva nem lesz, nem nevezhetjük másképpen, mint csonka törvényszékeknek.

Igaz ugyan, hogy ilyen törvényszékeknek, szigorúan véve a törvényt, nem kellene lenni, mert hiszen az esküdtzék az egész törvényszék területéről megalakítható; ámde figyelembe véve ama nehézségeket a mik a vidéki s különösen távolabb vidéki esküdt-

zéki tagoknak behivatásával járul s figyelembe véve az ebből származó és a kincstárt terhelő költségeket, gyakorlatilag mégis ama szokás fog kifejlődni s arra kap az esküdtzéki tagok évi szolgálati lajstromát összeállító bizottság utasítást, hogy a szolgálati lajstromot a helybeli és oly vidéki tagokból állítsa össze, a kik önként és költség igény nélkül vállalkozni szereznek.

Annak megjegyzésével, hogy az esküdtzéki tagok évi szolgálati lajstromából, a köztisztviselők kihagyandók, előre látható volt, hogy az ar-maróthi kir. törvényszék nem fog kimaradni a csonka törvényszékek közül, sőt vezetni fog ezek között, miként erre a bünvádi eljárás Szilágyi féle indoklása, kifejezetten reá mutatott. Követni kellett volna tehát az említett indoklásban jelzett megoldási módot és minden tényezőnek e megyében közre kellett volna hatni, hogy a törvényszék Ar-Maróthról Lévára helyeztessék át, a hol elegendő számú esküdtképes polgár található s a mit a Szilágyi-féle törvény indoklás is koncedált.

Semmi kétség többé, hogy Barsmegyének csonka törvényszéke lesz és hogy e megye területére a nyitrai kir. törvényszék fogja az esküdtbirósági hatóságot gyakorolni. Léva város és vidékét a csonka intézmény szegénye nem fogja árnyalni, mert nem akarta a törvényszéket elhódítani Aranyos-Maróthról addig, a míg ennek biztos felszék volt ott s a mozgalom, a mit indított a törvényszéknek Lévára való áthelyezése iránt s a mit a megyei képviselői többség, hivatalos támogatás nélkül helyeselt, nem az önzés rugója által lön indítva, hanem az önfentartás ösztöne által.

Az irányzat az volt, hogy ha a testvérvárosától elveszik most a törvényszék s illetve a bírói hatóság egy részét, később a másik részét, úgy maradjon az a családban, jöjjön át a másik testvér-városba, a melynek nemzetfenntartó multja s a jelenbel haladó jövője van.

Am a rövidlátás és locálpatriotismus a veszélyt nem látva s önzéssel gyanusítva törekvését a lévaiaknak, akaratlanul bár,

hamed nagy ember, szűrös, tarisznyás parasztember szállt be a kocskiba, nagyot káromkodván, hogy nincs leülő hely.

Ölembem vettem a barackmagos tarsolyomat, odébb húzódtam a szomszédomhoz s szólék a haragos jövevényhez:

— Nézze, mink majd szoritunk egy kis helyet.

A mordeláb nagy ember rám mordult.

— Nem szeretek ur mellett ülni . . .

Mi fölött az utasok nagyot nevettek, csak a szomszédom nem nevetett, hanem a fülembem sugta:

— Ne bántsa . . .

— Dehogyan bántom . . .

Nem is bántottam, szeliden feleltem csak:

— Ugyan, barátom, ha maga ezen az én helyemen ült volna — én meg, maga helyett, most szálltam volna be, aztán, ha maga nekem emberséggel helyet szoritott volna, meg arra én azonképen azt vágtam volna, hogy paraszt mellé nem ülök, mert szaga van a subájának, — ugyan ugyan, hogy esett volna az magának?

A mordeláb nagy ember rám nézett igen csunyán, de csak nem ült le. Mig a szomszédom, a kicsiny kis ember nagyot szoritott a karomra, súgván:

— Bolond is az ember élete, hallja.

Ez a fenekedő ember akkurat az édes testvérje annak a szegény, sokgyerekes Százmánnak, akit mondtam . . . Bolond ember, — de nézze az ur, bolondok által tesz meg az okosság. Ne is térd megte-
 ed-

TÁRCZA.

A gőzösön.

— Irta: Móra István. —

Hogy a hónap elején az a két napos szabadságom volt, hazamentem a hazámba: lelkeim elhalálozott testvéreim sirján egy egy imádságot mondani a halottak estéjén, — s barackmagot, keserűmandulát ültetni másnap a szőlőcskékben, meg hogy az anyafájainkat bemeszlejem, ha netalán szegény édes apám nem ért volna még rá.

Szegény ember vagyok, tizedmagammal eszem szükös kenyereket, hát biz én a szegény emberek kocsiján, a gőzös harmadik osztályán utazgatok, mindenk felett pedig szeretem a velem utazó paraszti szegénységnek a maga közt való ügyes-bajos beszédjét hallani.

Pesten beszéllést még kevesen, vigályosan voltunk, egyesével, kettesével egy padon, hanem Kőbányán egyszerre igen megsaporodtunk. Sergeesen szorongottak be a különféle napszamos emberek, velem egyképen az ünnepre hazaigyekező vidéki népek.

Abban a felekezetiében ültem a kocsi-
 nak, ahol két-két emberre van hely; mel-
 lettem egy kis, halovány ábrázatu öreges
 paraszt ember ült, magamforma szabásu,
 madárhusu, kiskakás ember, bőven elfért
 kettőnk közt az én, barackmaggal meg-
 tömködött táskám. (A fölöttünk való polcot
 telis-teli pakolta még Pesten valaki, azért
 is hagyam tarsolykamat a lócán.)

Szivarozgattam csendesen és ujságot olvastam félszemmel, — féllel az utitársaimat vigyázván, mikor egyszerre csak bizodalmasan azt kérdi a szomszédom:

— No, van-e benne valami jó?

— Miben bátyám? — feleltem kérdéssel.

— Az ujságban, hogy van-e valami jó?

— Tudja a jó Isten, biz ebben nem sok van.

— Nem, ugye? Hanem a szegény Százmán Sándor esete benne van talán már?

— Nem láttam én még azt se!

— No majd benne lesz holnap, tudom. Okvetlen benne lesz.

— Hogy, hát mi van vele szeg ny Százmán Sándorral?

Zugott az egész kocsi a mindenféle beszélgetéstől, tréfától, káromkodástól, nevetéstől, ami csendes értekezésünk úgy elveszett a keveredett zivajban, mint mikor a méhkasban két kicsi méh összezümmög.

S felelte nekem ekkép a szomszédom:

— Berczeli ember vagyok, nézze; a Százmán is odaváló volt, csak sokkal fiatalabb énnálam. Csupa apró gyerekei vannak neki. Aztán ma reggel, hogy kocsiatoltak itt, Kőbányán, — hogy, hogyse: az ütközők közé került . . . Meg is halt, uram, abban a minutomban . . . Mit gondol, kap-e a felesége valami segítséget?

— Hogyne kapna . . . Legalább én azt hiszem, hogy kap.

— Ugye-e? Mert hát, nézze, olyan bolond emberek vannak ám mi közöttünk, akik

arról valók, hogy amit az uraink lefognak tőlünk fizetékör, azt el is teszik magukna!

— Biz azok elég bolond emberek, a kik azt gondolják.

— Nohát: meg is mondom én Százmánnak, hogy e végrül nyugodjon meg.

— Megmondhatja neki, bátyám.

— Meg, ugye-e? Maga is azt mondja?

Miféle maga máskülönbön?

— Tanító vagyok Pesten.

— 'Sz akkor tudni köll azt magának, tudja is . . . Meg is mondom Százmánnak, hogy maga is mondta. Meg én, megmondom. Inkább, ha sokat okoskodna a vasut, legyen olyan jó az ur, mondja meg a nevét, majd irnak az urnak, hogy járjon el a dologban.

Megmondtam a nevemet, hozzátevéem, hogy igen kevés ember vagyok, hanem azért eljárak a dologban, ha szükség lesz rá, de tudom, hogy nem lesz.

— Óh, bárcsak az Isten adná. Mert ha csak egy kis gyerektartást kapna is az asszony, az istenteremtette: még el is venné valaki.

Mire én azt kérdeztem:

— Talán atyafia bátyámnak az az asszony.

A velemformás, kiskakás ember föl emelkedett:

— Nem nekem! Ellenben gyűlölködő rossz szomszédom az egész nemzetsége . . . Hanem, nézze, ilyen sorban az ellenségét is megszánja az ember.

A gőzös megállt: Üllőn voltunk. Mo-

idegen érdekek szolgálatába állott s öntudatlanul idegen kézre segíté Bars megye közügyét. A felelősség egész sulya terheli őket a már bekövetkező eseményekért.

A bekövetkezett események eddig nekünk adtak igazat s nekünk fognak adni igazat abban is, hogy a csonka törvényszékek rövid idő múltán meg fognak szünni és Bars megye területére a nyitrai kir. törvényszék fogja a törvényszéki birói hatóságot gyakorolni minden ügyekre nézve.

A veszély e pillanatában még egy kísérletet kell tennünk s a közös cél érdekében azokkal is, a kik eddig rövidlátás, vagy localpatriotizmusból velünk nem tartottak egyetértéssel oda kell hatnunk, hogy a kormányt arra bírjuk, miszerint a törvényszéket, mielőtt megcsontkíttatnék. Ar.-Maróth-ról Lévára helyezze át, a mikor azután ezen törvényszéknek nem csak Bars megyére, hanem még más megyére terjedő végleges szervezete is biztosítva van.

Felkérjük tehát Bars megye főispánját s elfogulatlan közönségét, miszerint megyénket érdeklő ez ügyet most legalább még a 12-ik órában kezükbe venni és a közérdek szempontjával diadalra juttatni sziveskedjenek.

E célra kérünk egy rendkívüli közgyűlést összehívni s ott a küldöttséget és pedig lehetőleg egy impozáns küldöttséget a mely ez ügyben a kormánytól fog kérvenyezni, megválasztani.

Ha a kormány azt fogja látni, hogy most már Bars megye egész közönsége, vagy impozáns többsége belátja, hogy az új bűnvádi eljárás szempontjából, de egyébként is törvénykezési közszempontból a törvényszéket Lévára kívánja áthelyeztetni, remélhető, hogy a megye közóhaja teljesítve leend.

Hogy teljesíthessék, azt Bars megye el is várhatja, mert eddig nem sok akadályt gördített a kormányok útjába, tehát reá szolgált egy olyan jó akaratra, mely anyagi áldozatokkal nem jár s csak annyiból áll, hogy a munkáid eddig volt, azt továbbra is megtarthassuk.

A Felvidék eltótosodása.

Körösy József dr. évek óta tanulmányt folytat a felső vidék nemzetiségi viszonyairól, a melyekből azt a szomorú konzekvenziát vonja le, hogy a Felvidék fokozatosan eltótosodott és az eltótosodási folyamat még most sem szűnt meg. A nagyfontosságú tanulmány kiterjed: Pozsony, Nyitra, Bars, Hont, Nógrád, Pest, Gömör, Abauj, Zemplén, és

kezni azokról a szegény Százmán gyerekekről . . . Ne tessék megfélemleni . . . Nekem bár ellenségem az egész had, de szánni való . . . Ha tehet az ur valamit, tegye meg . . .

A testvér pedig, akinek ugyan ajánltam azt a kis helyet a padunkon, nem ült le, hogy ural ne dörgölőzzön, ellenben akarván kereste az alkalmat, hogy a lábamon tapadjon . . .

* * *

Lábam a tapodást, lelkem a sértést kiheverte, hanem a szegény Százmán gyerekek sorsa ma is kísért, — maig is lesem, várom, léssen e sikere a közbenjárásomnak?

Ha léssen: megírom, atyámfiai, néktek.

Régi lantom . . .

Régi lantom előveszem,
Előveszem és pengetem,
Amde más a hangja néki;
Én sem vagyok már a régi.

Valamikor régen-régen,
Méla, holdas szép estéken
Fájó szívvel, ha pengtettem
Visszhangot vert a szivedben.

Vége van a latnak, hurnak,
Szép időknék, trubadurnak.
Olyan volt az, mint egy álom:
Megsírati sem próbálom

A temető kapujánál
Egy félig tört obeliszk áll:
Érzéketlen hideg váza
A szivemet jól példázta.

Rég túl estem minden harczon,
Szivem tar lett, fakó arczom,
Semmitől sem félek többet:
Semmi jobban meg nem törhet.

Ung megyék területére. A Pozsonyra és Nyitrára vonatkozó tanulmányokat már régebben kiadta a kitünő szerző, most egy jókora füzetben Bars- és Hont megyék nemzetiségi viszonyait világítja meg. Megdöbbenő, hogy az utolsó száz évben milyen milyen mértékűt öltött az eltótosodás.

A bars megyei részben ezeket írja Körösy József:

Valamint Nyitrában, ugy Barsban is, a megye déli részeiben található tót szigetek, részben a török és csehek járása alatt beállt pusztulások, részben a magyar reformátusok kiűzésének a következményei.

Jelenleg a nemzetiségi határvonal a megye alsó harmadán, Verebely, Uj-Bars és Léva fölött vonul végig. Verebely és Léva tekintendők a magyarság végvárainak.

Verebely, mely ma tóttal elegendő magyarnak mondandó, a török világban tisztá magyar volt, de később sok morva bevándorlót fogadott be; a mult század második felében a tót nyelv erős elterjedését konstátálják, ma azonban tulnyomólag magyar.

A nemzetiségi határvonal Léva előtt a magyar Uj-Bars — hajdan Csütörtökhely — és tót Ó-Bars közt vonul el. Ó-Barsban IV. Béla idejében németek és magyarok laktak. Később Bars magyar lett és a XVI-ik században a református hitre tért. A XVII-ik században Ó-Barsban találjuk a katolikus tót lakókat, míg a református magyar lakosság Csütörtökhely helyén Uj-Barsot alapította. Ez utóbbinak református gyülekezete azonban 1713-ban fölőszlatott. Ó-Bars lakói közt még él annak hagyománya, hogy itt magyarok éltek és tény, hogy a 9/10 rész tót községben találunk magyar dülőneveket is, mint például Sarló, Bikató, Garazhegy.

Léván még a mult században német luteránus község létezett, mely saját nyelven kért papot és tanítót, míg a varga és kömüves cseh szintén német vala. A német czehek nem adtak a magyar iparosnak leányt, a magyar mesterember sokszor e miatt kénytelen volt német czebbe állani s magát itt a szokott módon felvétetni, csak-hogy legényeket osszának neki. A mult század második felében némi számot tett a tót elem is, úgy hogy ezek számára külön káplánt rendeltek ki. Léva tót lakossága azóta egészen megmagyarosodott.

Eltótosodott e vidéken: Ó-Bars, Gr.-Kelecsény, Nagy-Kozsmály, Alsó-és Felső-Györöd, Gyékényes, Alsó-Pél Nagy-Lót, Kis-Lót, Csehi, Nagy-Mánya, Kis-Mánya, Valkház, Hull, Cseke, Meliek. A XVIII. század elején e községek nagyrészt reformátusok és magyarok voltak, az 1779-diki vizitáció idején azonban már katolikusoknak találtak és ma valamennyi tót község. Magyar volt a XVI. században a Zsitvölgye is Verebelytől Ar.-Maróthig, ma tót.

Bars megyében különben utalhat a szerző magyarosodásra is, melyek közül a legfontosabb Verebely magyarosodása. Fölötte örvendetések azok a magyarosodások is, melyek a surányi tót sziget határára észlelhetők, így tehát annak hajdan nagyobb területét megcsontkíttatták.

Leteszem a régi lantom,
Nem tudom én azt a hangot.
Nézek némán és merőben,
Mint fejfa a temetőben.

Garami.

Katalin.

A ködös borongó éj, mint gyászlepel borult csendesen az őszi tájra. November vége felé járt az idő. A sivitó szél meg-megrázta a fáknak zuzmarával bevont galyait, letépvén róluk még azt a néhány deres levelet is, a mely alá hullva kísérteties bús csörgéssel jelzi a már közelítő tél megérkezését. A csillogok fénye mint halvány mécs sugara szűrődik át a ködön. S e néma éjszakában lázas sietséggel igyekszik a közelben fekvő Zs. falu felé Somorjay Kálmán, mintha a hulló leveleknek rémes csörgésétől menekülne. Hej pedig más kergeti, más üzi őt, pihenést nem ismerve, a kinzó, a gyötrő szerelem. Keserű gondolatok rémes képek üzik egymást lelkében. Nem jobb volna-e még most véget vetni e nyomorult életnek, mely még oly kevés örömet nyújtott neki? Ott, ő mellette löni keresztül e bolondos szívet, mely oly nagyon szeret. Hisz ugysem lehetnek egymáséi soha, soha; s tán megkímélne magát a jövő szenvedésétől, a jövőnek oly rémes napjaitól. S hátha csak ámitja, s csupán szánalomból nem mondja meg neki, hogy nem szereti; hogy mást szeret. Oh ha megcsalná . . . s e gondolatnál görcsösen sorítja meg, a jobbában levő revolvert.

Igy tépelődve ér be a faluba. Félve, lopva tekint körül, ajkán keserű sohaj vonul végig; úgy kell neki tolvaj módra, bujdosolva jönnie még bucsuzni sem jöhet csak éjjel. Oh mi másként gondolta ő ezt egykor, abban a rózsás gyermekkorban . . . Nappal, fényes fogaton fogok majd érte menni, mondogatta egykor magában; hadd lássák a falubeliek,

A Hontmegyét illető fejezet nem új, azt Körösy már megírta a Budapesti Szemle 1893-iki évfolyamában. Munkájának eredménye az, hogy Hontmegye déli részén, az ott létezett tót nyelvű szigetek a környező magyarságtól lassankint fölőszivatnak, hogy azonban éjszaki felében a tótság nemcsak változatlanul tartja magát, hanem ugy a németiség, mint a magyarság rovására még hódít is, éjszakra dél felé lassan előrenyomul, két évszázad alatt számos magyar községet szorítván ki útjában. A legutóbbi időben ugyan a magyarság itt is erősbül, terjeszkedése azonban még távol sem mehet hódítás számba, hanem csakis az elvesztett területek kis részének lassu visszahódítását jelenti.

Különfélék.

— **Legfelsőbb kitüntetés.** Folyó hó 19-én este 6 órakor a következő szívélyes szavakban irt sürgöny érkezett a lévai plebániára: „Báthy László prépost urnak Léva. Legmagasabb kitüntetéséhez üdvökívánataim nyilvánítom. — Vaszary herceg-prímás.“ Léva város közönsége igaz és osztatlan örömmel vette a hirt, hogy Báthy László lévai plebánost egyházi és főként az irgalmas nővérek iskoláinak fejlesztése körül kifejtett ügybuzgalma elismerése jeléül egyház-fejedelmének, a Herczeg-Primásnak különös kegyelméből a király prépost címmel tüntette ki. E kitüntetés a fiatal, tevékeny férfi jutalmazása mellett dísz, fényt áraszt Léva város közönségére, melynek áldozatkész munkálkodása mellett siker koronázza nemes, tettekre szelkészek lépéseit. — A város történetének is egyik fényes lapját képezi a kitüntetés; tudomásunk szerint ugyanis Báthy László az első infulás plebánosa a hitközségnek; reméljük, hogy utódai e nemes irányban haladva, a prépostság címét — közönségünk örömeire állandóvá fogják tenni! — Üdvözljük a kitüntetett közszereletben álló férfit s óhajjuk, hogy hiveinek és Léva város közönségének kölcsönös jólétét áldásos működésével minden időkre biztosítsa!

— **Ováció.** Azon általános örömet keltett tény alkalmából, mely szerint a király Öfelsége Báthy László lévai plebánosnak a Szt. Hubertról nevezett grabai préposti címet adományozta, a lévai róm. kath. hívek e hó 20-án a városház tanácsstermében értekezletet tartottak, a melyen megbeszélés tárgyát képezte, hogy a közönség, mily módon adjon kifejezést a kitüntetett plebános irányában örömeinek, tiszteletének és szeretetének, miből kifolyólag elhatározatotott, hogy a plebánost e hó 22-én vasárnap déli 12 órakor testületileg üdvözlik, este 7 órakor pedig faklyamenet lesz a városházteről a plebánia elé és itt üdvözlő beszéd fog tartatni. — Ugyanezen alkalommal az is elhatározatotott, hogy az új prépost részére egy díszes fópasztori botot fognak vásárolni és a fölavatás után átnyujtani s a szükséges

hogy a gazdag Somorjay Kálmán jön menyasszonyáért, a szép Lakfalvy Katalinért. Álmodott fényről, gazdagságról, boldogságról. Mert csak álom volt ez, egy szép kép mit lelkének ábrándos képzelet festett elébe. Hisz a való oly sötét, oly sivár volt, szegény nagyon szegény volt Somorjay Kálmán s a kincscsel együtt hiányzott boldogsága is. Mit keresne ilyen szegény ifju a gazdag Lakfalvy Miklós házában, atyjának egykori földes uránál?

Ha csak sejtenék is a falubeliek ezt a viszonyt, mely közte és Katalin között áll fenn, mindjárt tele lenne mende-mondával az a kis falu; oh mert oly rozsz is a világ nyelve, oly rozsz is a köznapias gondolkodó világ . . . Végre ott állt az előtt a szép nagy ház előtt, mely kincset, szereimét, boldogságát rejti. A vér örült gyorsasággal lüktetett ereiben. Remegő kézzel nyomta meg a kilincset. Katalin már várta, s ott álltak szemközt egymással, némán, szótlanul! . . .

Katalin kézen fogva az ifjut halkan vont maga után. . . . Ajk, ajkon, sziv, sziven; ki panasználja buját-baját e pillanatokban? Ki tanácskoznék ilyenkor a jövőről, mikor még annak a kebelén pihenünk, ki üdvünk, boldogságunk?!

Tartották egymást némán átölelve, s felledtek hogy a válás rémes perce nem sokára üt. „Szeretsz?“ „örökre“; még egy kézzsorrítás, még egy csók, s elváltak, hogy soh' se lássák egymást viszont!

Leveté az éj sötét palástját, a derlepte derengő tájk kápráztatón csillogott. Oly szép, feuséges volt a felig diszében a természet, csak Somorjay Kálmánnak volt fekete, mintha gyászszal lenne bevonva. Félig eszméletlenül ment, maga sem tudta hová, merre. Dél felé járt már az idő, hogy haza vetődött. Othon kezdte rendezgetni kuszált gondolatait. Lelke előtt ott lebegett Katalinja, a ő

költségekre az aláírásokat nyomban meg is kezdették. —r.—g.

— **Itt a farsang.** Bizony már lassan el is mulik majd, de még sem a nélkül, hogy a legbájosabb muzsának Terpsichorenek áldozatot be nem mutattunk volna. A lévai kaszinó vigalmi bizottsága e héten meghívó alakjában tudatta a kaszinó tagjait, hogy f. évi január hó 28-án, majd február hó 11-én a lévai kaszinó helyiségeiben társas theatestélyt rendez, mely a tagok vendégeit is szivesen látja. Az estély kezdete 9 órára van kitűzve. A mulatság iránt az érdeklődés általános.

— **Gabona közraktár Léván.** A bars megyei gazd. egyesület kezdeményezésére Léván a vasuti állomás tőzsomszédságában egy gabona közraktár (elevator) létesítése van tervbe véve egyelőre 10000 mm. gabona befogadására. Különösen előnyös e terv keresztlvittele a kis gazdáknak nézve, mert az elevator célja módot nyújtania arra, hogy a birtokok és bérlők az aratás után terményeiket beraktározassák és a beraktározott terményre, — ha viszonyaik úgy kívánják, előleget nyerjenek, hogy így képesek legyenek a kedvező értékesítés időpontját bevárni. A társulat mely e tervet felvetette, szövetkezetté alakul, mely kétezer darab 25 frt. névértékű részvényt bocsát ki, a szükséges 50000 frt. tőke beszerzésére. A érdeklődők figyelmét felhívjuk „Közgazdaság“ cz. rovatunkban megjelenő bővebb ismertetésére e hasznos és czélszerű intézménynek.

— **Meghalt az árvák anyja.** A „Stefánia“ a r v a h á z „kis lakói kedden reggel szomorú napra viradtak. Az ő szerető gondozójuk, édes anyja helyett igazi édes anyjuk kínos betegség után itt hagyta őket és megtért az alkotóhoz. Schön Ferencz né szül. Bandis Amáliának hívták az árvák anyját, valamikor jobb napokat is látott, férje az ar.-maróthi járásban szolgabíró volt, aztán elszegényedvén férje halála után a Nőegylet az árvák gondozását airta reá, mely tisztében körülbelül 6 évig lelkiismeretesen és igaz szeretettel járt el. Temetése nagy részvét mellett szerdán volt, a temetésen a Nőegylet testületileg kivonált és az elhunyt érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta. Nyugodjék békében!

— **Hymen.** Ma vezető oltárhoz és esküszik örök hűséget ketskeméti Pethes Béla királyi albiró, jakabfalvi Kaszab Francziskának, néhai Faragó Alajos özvegyének.

— **Leleplezett vásári tolvajbando.** A lévai csendőrség és a rendőrség előtt a nyár és az ős folyamán többször tétettek panaszok, a sátoros kereskedők részéről, hogy ismeretlen tettesek vásári árucikkeiket ellopják, a nélkül, hogy a tolvajokat tetten érhetnék. A csendőrség és a rendőrség aztán egyesült erővel fogott a nyomozáshoz és nem sikertelenül, mert csakhamar nyomra akadtak és több garamlóki lakost letartóztattak. A monstre bünperben több mint fél-száz gr.-löki lakos van érdekelve, kik közül a főczinkosok: Szücs Istvánt, Régi Andrást, Gunycics Dávidot, Tóth Gábort és Gu-

látta, hogy a szép arczon, sötét, megmérhetlen fájdalom borong. Most, hogy elváltak, érezte csak tejesen a lét nyomorultságát. Átgondolta egész multját, s oly kevés boldog pontot talált abban. Átgondolta az első pillanattól, amelyben találkozott ezzel a nővel, amikor először tekintett mélyen, abba a ragyogó szempárba, amelynek örökre rabja lett. Hét esztendeje, hogy atyja oda került mint gazdatiszt Lakfalvy-ékhoz, de két évre rá atyja meghalt s ő árván maradt. Az árván maradt fiut aztán Katalin oktattatta, tanitgatta tovább. A magas lelkű, s szép nő mély benyomást tett a fiatal fiura, s lelkében kifejlődött az első szerelem, mint a tavaszi napfénytől a rózsza. Szeretni kezdett, szeretni tanult, s itt kezdődött mindkettőjük szenvedésének sorozata. Boldogságuk rövid volt. Az özvegyen maradt anyja a közeli városba költözött rokonaihoz, s innen jött ő a most már 20 éves ifju, hogy a világba induljon, tenni cselekedni, mert a jövő hívja.

* * *

Lezajlottak a háboru véres napjai, sok anya, sok menyasszony gyászolt, könnyezett. Itt volt ismét az ős sárka leveleivel, itt volt mindszentek napja. A temető telve volt gyászoló néppel. A Zs. . . i temetőbe még a szomszéd helyiségekből is jöttek megtekinteni, Somorjay Kálmán ifju honvéd ezredesnek sírját.

Egyszerre fényes fogat állt meg a temető kert előtt, sűrűn lefátyolozott apácza lépett ki belőle. A kíváncsi nép tiszteletteljesen nyitott utat előtte. Térdre omolva borult le a márvány oszlop előtt s fél órai ott léte után, eltávozott. A kíváncsi nép, susogva találgatta az apácza kilétét, senki sem ismerte föl benne, az egykor oly szép Lakfalvy Katalint.

nyics Balásznét a csendőrség letartóztatta és a lévai kir. járásbíró pedig a vizsgálat befejeztéig börtönbe csukatta. A tettesek nagybőrra beismerésben vannak. A kár összege 200—300 frt között ingadozik.

Kinevezés. A király az igazságügy-miniszter előterjesztésére F e k e t e Imre, aranyos-maróthi törvényszéki aljegyzőt a szobráncai kir. járásbíróvához albiróvá nevezte ki. — B o l d i s János, lévai honvéd-számvevő őrmestert pedig a rimaszécsi kir. járásbíróvához irnokká nevezte ki.

Hálatünetpály. A szelizi kath. tanítói kar az iskolaszék megbízásából Károly napja alkalmából a tanuló-ifjúság körében ünnepélyt rendez S a n t h ó Károly kanonok tiszteletére, ki a szelizi róm. kath. iskolának tett nagylelkű adományai révén az ottani lakosság közt a hálás szeretetet és a „nagy jótévő“ epithetont vívta ki magának. F. hó 28-án 9 órakor ünnepélyes szent mise lesz, ezután az ottani iskolában gyülekeznek. A megnyitót beszédet L a s k ó József tartja, az énekkar hazafias dalokat énekel, majd a tanuló ifjúság két vigjátékot és egy beszélgetést ad elő.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy P o l l á k Béla lévai lakos vezetéknévét „V á m o s“-ra. V e n c z e r l i c s Gyula körmöczbányai lakos, valamint F e r e n c z, Béla és Mária gyermeke vezetéknévét „V a r a s d i“-ra magyarosíthassa.

A Körmöczbányai Magyar-Egyesület f. hó 16-án felhívást-estét rendezett, a mely alkalommal P s z o t k a Ferenccs áll. főreáliskolai tanár olvasta fel a Görgei Arthur honvédtábornok a bányavárosokban 1849-ben című történeti tanulmányát. A nagybecsű tanulmány, a mely számos hiteles adat alapján készült, igen érdekes és nevezetes adalékokat foglal magában szabadságharcunk történetéhez. A közönség nagy figyelemmel és élénk tetszéssel hallgatta a felszázad előtt Körmöczön és vidékén lefolyt események történetét.

Nőegyleti új alapító tag. Dr. Bakó János fővárosi orvos, városunk szülötte, a lefolyt héten azon kellemes meglepetésben részesítette a lévai Nőegyletet, hogy alapító tagjainak sorába 100 frttal belépett. A Nőegylet hálás hangul levélben adott kifejezést köszönetének, de azon óhajának is, bár sok ily nemeslelkű ember akadna vármegyénk szülöttjei között.

Templom fosztogató. A rendőrség erélyesen nyomozva a múlt szombati izr. templomba betörő tolvaj után, még múlt szombaton délután letartóztatta gyanus körülmények terhe alatt Pénczes István templom szolgát, ki hosszas vallatás után bevallotta bűnét, nemcsak azt, hogy a zsinagógát és rabbi élekművét feltörte, de azt is, hogy a június és a Szt.-Mihály-napi betörésnek is ő a tettese. A rendőrkapitány az elvetemült embert a helybeli kir. járásbírósnak, az előnyomozati iratokkal együtt átadta a gonosztevőt.

Ujtások a posta-forgalomban. Január 1-én több olyan ujtás lepett életbe a postaforgalomban, mely általános érdekű s most a postai forgalmat még olcsóbbá teszi és bizonyára jelentékeny forgalmi fellendülést fog előidézni. — Így például Ausztriába, — a megszállott tartományokba és a többi külföldi országokba czimzett levelezőlapok nemcsak a hátoldalon, hanem a czimoldalon képpel, — reklámbrákkal lehetnek ellátva. — A belföldi forgalomban ilyen levelezőlapot nem fogadnak el. — A bérmentlenül feladott levelezőlapokat ezentel nem bírsággalják többé, mint bérmentetlen leveleket, hanem a levelező lapért járó díjnak kétszeresével. Nyomatványoknak tekintetnek és mint ilyenek, díjkedvezményekben részesülnek, ezentel a fényképeket tartalmazó, valamint az írógéppel készített iratok levonatai, melyek phónixszel stb. állítottak elő. A nyomatványok ezentel még a következők lesznek megengedve: öt szóból álló szerencsekívánatot, köszönetnyilvánítást, vagy egyéb udvariassági kifejezést szabad írni, árjegyzékekbe, ajánló hirdetményekbe, vagy üzleti körölvényekbe az utazó úgynökök nevében és átutazásuk idején kivül azt a helyet (várost) is be lehet írni vagy megváltoztatni, melyet utjokban érinteni fognak. — Árúmin-ták maximális sulya a postaegyesülethez tartozó országokkal való forgalomban kivétel nélkül 350 gramm. Nemzetközi utalványokkal az egy-egy utalványra befizethető maximum az eddigi 200 frt helyett 500 frt, kivéve Bulgáriát, Romániát, Dániát és néhány tengerentuli gyarmatot. Franciaországgal; Portugáliával, Chilivel és Tunisszal való forgalomban 1899. január 1-től fogva az ajánlottlevelek utánvétellel terhelhetők meg. A külföldről Magyarországra szóló nemzetközi postai megbízásokra beszédhető összeg 400 frtról 500 frtra emeltetik fel.

M. óvári akad tanárok Nyitrán. A gazdasági egyesületek országos szövetsége egyetértőleg a Nyitramegyei gazd. egyesülettel Nyitrán f. é. febr. 1—2—3-án a város-háza nagytermében gazdasági előadásokat rendez. Az előadásokat a magyar-óvári gazd. akadémia kitünő tanárai: Cserháti Sándor, Cselkó István, Hausch Árpád, dr. Kosutány Tamás és Ujhelyi Imre tartják. Febr. 1-én szerdán Gazda-tánczestély lesz a Festetich szobor alap javára. Minden este 1/2 órakor színelőadás a városi színházban.

Gazdasági előadás. Ma vasárnap f. hó 22-én d. u. 1/2 órakor a város-háza nagytermében Bodroghközy Zoltán,

gazdasági tanár szakelőadást tart, miről az érdeklődők ezuttal értesítettek.

Betörő banda Nagy-Sallóban. Folyó hó 17-ére virradó éjjel Nagy-Sallóban nem kevesebb, mint négy helyen történt részben megkísérelt, részben elkövetett betörés. A primási erdőmester pinczejét és pádlását ismeretlen tettes tényleg feltörte s onnan egyetmást el is vitt, de a megkísérelt savanyuvizeket otthagya. A kath. templom sekrestyéjének ajtaján a betörés megfiusult. A plebános portájáról egy szűrt vitt el a rejtélyes ismeretlen, végül behatolt a zsinagógába is az ablakon keresztül, de onnan nem vihett el semmit. — Egy hónap óta ezzel a lajstrommal a betörések száma N.-Sallóban nyolczra emelkedett. A nyomok Mező-Kis-Sallóba vezetnek, hol a czigány- és egyéb csöcselék népség soraiból kerül ki az a banda, mely évek óta vakmerően fosztogatja a kamrákat, jégvermeket s a kereskedők pénzes fiókjait. Ugy van ezzel a jeles községgel N.-Salló, mint Budapest a hirhét Ujpesttel, hol a főváros salkaja s a notórius gonosztevők azelőtt büntetlenül meghúzódhattak.

Az oltás, mint ellenőrzés. A belügyminiszter rendelkezést bocsátott ki, a melyben hivatkozva arra, hogy még mindig fordulnak elő esetek, mely szerint ujszülött gyermekek a m. kir. állami anyakönyvvezetőnél nem jelentetnek be, felhívja az oltást teljesítő orvosokat és az azt ellenőrző öljárókat, hogy az oltásra jelentkező gyermekeket vessék egybe az anyakönyvvezető kimutatásával és ha netán fordulna elő oly gyermek, a ki nincs elkönyvelve, jelentse be azonnal. — Így tehát a kisdédek oltása egyuttal az anyakönyvvezetés ellenőrzése lesz jövőben.

Aluminium-levelezőlapok. A modern idők egyik legkedveltebb divatcikkje: a képes levelezőlapok számára új hódítás kínálkozik: aluminium-levelezőlap. Ez idő szerint még csak Angliában gyártják ezeket, a hol nagy divatjuk van és honnan alkalmasint mihamar átszarmazik a használatuk a kontinensre is. Az aluminiumlapok első sorban annak köszönhetik nagy kedveltségüket, hogy igen könnyűek. Közönséges levélben két-három darabot is lehet küldeni. A képes levelezőlapok szerepére pedig az teszi kiválóan alkalmasá őket, hogy festve olyanok, mintha selyemből készültek volna. Mindezekhez hozzáteendő még, hogy az áruk nem sokkal nagyobb, mint a mennyibe a jóféle papírból készült lapok kerülnek.

A gyümölcsstermelés érdekében. A földművelésügyi miniszter a gyümölcsstermelés érdekében legutóbb elrendelte, hogy a gyümölcsstermelésre alkalmas vidékeken lakó összes kincstári kezelő erdőtiszték, valamint az összes kincstári erdőőrök lakásaik mellett fél holdig terjedő gyümölcsös egy-szermind fa-alanyok és ojtványok nevelése való faiskolákkal is elláttassanak. A gyümölcsösök és faiskolák telepítését az egyes erdőhatósági kerületekben a legközelebb munkába veszik s fokozatosan fejlesztik olyképen, hogy néhány év múlva az országban számos vidéken elszórtan több száz ily mintaszerűen kezelt gyümölcsös fog a gyümölcsstermelés iránt való érdeklődés fölkelésére közreműködni.

Állategészségügy Barsvármegyében. A legutóbbi kimutatás szerint a következő helyeken vannak ragadós állatbetegségek: Sertésorbánca; Tajna-Sári 1 u. Sertésvész; Dobó-Berekalj 2 u., F.-Györöd 16 u., F.-Kelecsény 8 udv., Garam-Vezekény 14 u., Lekér 4., Lédecz 8 udv., Nagy-Sáró 3 udv., összesen 7 község.

Erős sovínista ugyan, de derék magyar ember Szalay Farkas honfitársunk, ki felbuzdulva a Klondykeben hirtelen meggazdagodott aranyásók sikerein, maga is elindult az aranytermő, hó és jégborította, távol Északamerikába. Hogy azonban hazájától távol is kifejezést adjon magyar érzelmeinek, még itthon ellátta magát megfelelő ruházattal, fegyverrel, szerszámokkal, sőt — tekintettel a Klondykeben uralkodó rengeteg drágaságra, még élelmiszerekkel is, melyek között élelmi és gyógyszer gyanánt, néhány tuczt négy-csillagos Esterházy cognac foglalt el tekintélyes helyet. Igaz ugyan, hogy mint Szalay írja, nagy beviteli vámot szedtek be rajta partraszállásakor, de majd megfizetik neki a klondykeiek minden cseppet arannyal; már pedig, ha ez ténny, akkor Szalay uram akár egy csákányvágást se tegyen, mert magából a vele vitt Esterházy cognacból is meggazdagodhat. A mit tiszta szívből kívánunk is neki.

Közgazdaság.

Lévai elevator szövetség.

E néven Léva, a vasuti állomás tözsom-szédságában, a barsmegyei gazd. egyesület kezdeményezésére egy gabona közraktár létesítése van tervbe véve egyelőre 10000 mm. gabonának befogadására.

Czélja ezen elevátornak módot nyújtani arra, hogy a nagyobb és kisebb birtokok és bérlők az aratás után terményeiket beraktározassák és beraktározott terményre — ha viszonyaink úgy kívánják — előleget nyerve, hogy így képesek legyenek, a kedvező értékesítés időpontját bevért.

De ezen czél mellett még az is lebeg, hogy az értékesítés minden körülmények kö-

zött előnyösebb legyen egy a nagy, mint kis gazdára nézve. Ez pedig az által éretik el, hogy az elevatorban gőzrostu tartatik működésben, a mely a beraktározott terményt gyorsan, teljesen megtisztítja, a rosta aljának visszaadása mellett s így a kereskedőre nézve, kinek módjában áll a megveendő gabonát jól megsemlélni, a biztonság azon érzetét nyújtja, a mely a jobb árkinálatban jut kifejezésre.

De még inkább hat emelőleg a jobb értékesítésre azon körülmény is, hogy a *vevőknek nagy tömegben áll rendelkezésre, az egyesek által összehordott gabona és így a kisebb gazda is oly árra számíthat a milyent csak a nagybirtokos, ki 30—40 vagonnal jelenik meg a piacon képes elérni.*

Hogy a beraktározhatóság ilyen módozatai elérhetőek legyenek, a lévai vasútállomás mellett egy nagy magtár építése van tervbe véve, a mely *vágánnyal* lenne összekötve az állomással és elterelőleg a silo (hambár) rendszertől, mely csak sokkalta nagyobb forgalomnál lehet helyén, az *emeletes rendszer* lenne alkalmazásba véve, — akként, hogy a raktárba hozott gabona — ha kell — *nyomban megrostáltatik, az árpa leszálkáltatik és azután emelőleg segélyével rendeltetési helyére vitetik és külön elhelyezést nyer, nem zavarva össze egyik tulajdonos gabonáját a máséval. A beraktározó raktárjegyet kap a melyre azon lévai pénztáratnál egynél vagy többnél, — a melylyel a szövetséget üzleti összeköttetésbe lép, az érték 3/4-éig előleget nyerhet. Az értékesítésre nézve pedig teljesen szabad keze marad, ha csak a szövetséget igazgatóságának az értékesítésre nézve határozott megbízást nem adott.*

A gabona beraktározással kapcsolatban *mütrágya és póttakarmányok* (olajpogácsa és korpa) is szereztetnek be a szövetséget által, hogy így a waggonrakományál kevesebbet igénylő gazdák is élvezhessék a nagyban vásárlás és szállítás előnyeit.

Tekintetbe véve már most a legmodernebb elevator berendezéseket, a melyek a kézi munka igényt a minimumra képesek alászállítani, egy 10000 q. befogadására alkalmas közraktár mintegy 50000 frtba kerül, — a mibe bele van érve a telek megszerzése, a külön vágány, az épület fölépítése, gépekkel felszerelése, gépház, a kezelőtiszt lakása, a gépész lakása, a fogyasztási cikkek megörzésére szolgáló külön színek és az egyéb területek szolid bekerítése. Ezen felül még marad néhány ezer frt, a mi üzleti folyó tőkének szükséges.

A társulat alakja a szövetséget, amely a szükséges 50000 frt tőkét akként hozza össze, hogy 2 ezer darab 25 frtos üzletrészt jegyeztet tagjaival. Ezen üzletrészek száma *összefüggésbe hozatik a beraktározási mennyiség jogosultságával*, akként, hogy a *legkevesebb beraktározható gabona mennyiség 10 q-ban* állapíttatván meg, 1 üzletrész jegyzője fel van jogositva 10—25 q., két üzletrész jegyzője 50 q., három üzletrész jegyzője 75 q., négy üzletrész jegyzője 100 q., nyolcz üzletrész jegyzője 200 q., negyven üzletrész jegyzője 1000 q. és 80 üzletrész jegyzője 2000 q. beraktározására és így tovább, szóval a beraktározás mennyiségének jogosultsága összefüggésben áll a jegyzett üzletrészek számával. Többet, mint a mennyit az üzletrészek száma megenged, a tagoknak beraktározni tilos.

Az elevator csak tagjaitól raktároz be gabonát a jegyzett üzletrészek mértékéig, kivétel csak az esetben tesz nem tagok irányában, hogyha a hely nem lenne kihasználva, de akkor emelt raktárdíjak ellenében.

A tagok raktárdíjai: métermázsza és hetenkint 1 kr., beraktározás métermázsza és hetenkint 3 kr., kiraktározás métermázsza és hetenkint 3 kr.

Az emelt raktárdíjak: métermázsza és hetenkint 1 1/2 kr., beraktározás métermázsza és hetenkint 4 kr., kiraktározás métermázsza és hetenkint 1 kr.

Üzletrészeket jegyezhetnek, gazdák és gazdálkodással is foglalkozó gabonakereskedők, valamint a közérdeknek szolgáló ezen intézmény *pártóló egyének és testületek.*

A tagok fölvétele iránt a 10 tagból álló igazgatóság határoz.

Hogy pedig az üzletrészek jegyzése akadályokba ne ütközzék, meg van engedve, hogy az üzletrészek f. é. május 1-től számított 4 évre terjedő 5 rátaban törlesztendőek le. A tagok azonban az igazgatóság által a szövetséget nevében *elvállalt kötelezettségeikért jegyzett üzletrészeik névleges értékeig felelősek.* Azon-tal a felelősség nem terjed.

A raktárdíjakból befolyó jövedelem első sorban a lehető legtakarékosabban megszbott üzleti költségek fedezésére fordíttatik, a fennmaradó tiszta haszon az üzletrészek arányában kerül szétoztásra, de azon megjegyzéssel, hogy a mig az üzletrészek teljesen befizetve nem lettek, kamatozásra az illető üzletrész tulajdonosa igényt nem tarthat.

Egyéb tekintetben az alapszabályok a kereskedelmi törvénynek a szövetségetekre vonatkozó rendelkezéseivel szembe szabva.

E felvilágosítások után, most már bizalommal fordulunk a nagyérdemű közönséghez, hogy az üzletrészeket jegyezni és ez által a Léva-vidék mezőgazdasági viszonyainak emeléséhez egy hasznos intézmény-nyel hozzájárulni méltóztassanak.

Léva, 1899. jan. 14-én.

A barsmegyei gazd. egyület kiküldött szervező bizottsága:
Ordódy Lajos, Faragó Samu, (s nem Sándor, mint a felhívásokon.) Levatic László.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A „Stefánia“-árvák részére eszközöltük, ószi gyűjtések befejezésekor a kedves kötelességteljesítés érzetével számolunk be azokról. Mikor a nyugtázást árváink nevében mondott sokszoros köszönettel itt megkérjük, a jótékonyagnak lelki megnyugvást nyújtó fája köré csoportosultaknak egyesületünk nevében is hálás köszönetünket fejezzük ki.

Léva, 1899. január hó 13.

Levatic Gusztávné, Toth Zsigmondné,
egyl. alelnök. egyl. gondnok.

Faragó Samu,
egyl. titkár.

Juhász Istvánné 1 frt, Bók Lipótné 1 frt, Szokolné 10 kr, Mauks 10 kr, Konc Sándorné 5 kr, Szelka Rózi 5 kr, Szilassy Caesarné 1 frt, Gáspárné 10 kr, Szilaveczy Mária 50 kr, Domján Lőrinczné 1 frt, Thurnerné 50 kr, Rácz János 50 kr, Szilady Károly 50 kr, Schvarcz György 1 frt, Jancsovits Juliska 10 kr, N. N. 10 kr, özv. Uhlárik Antalné 50 kr, Pigler Istvánné 10 kr, Partliné 10 kr, Koskó Béláné 25 kr, Szilassy Béláné 50 kr, Hullay János 10 kr, Tóth Antalné 80 kr, Tóth Nándor 10 kr, Ertinger Jánosné 10 kr, Jánosovics Lajosné 10 kr, Németné 20 kr, Takács Andrásné 10 kr, Bilcsék Józsefné 50 kr, Ivánkievits Józsefné 1 frt, Gimesy József 1 frt, Nyitrai Ferenccz 2 frt, Bódogh Lajosné 50 kr, Bechacker 20 kr, Mikla Sándor 50 kr, Csekey Flórisné 1 frt, Frasch Sándor 50 kr, N. N. 20 kr, Kiss A. 20 kr, Bolváry Kálmán 20 kr.
(Folyt. köv.)

Báli selyem 45 krtól 14 frt 65

krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultáva** küldenek, **HENNEBERG G. selyemgyára** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürich** ben. — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza: m.-mázsánként 9 frt — kr. 9 frt. 20 Kétszeres 7 frt 50 kr. 7 frt 70 kr. — Rozsa 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Arpa 6 frt 20 6 frt 80 kr. Kukoricza 5 frt — kr 5 frt 30 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt 40 kr. Zab 5 frt 80 kr 6 frt — kr.— Lencse 7 frt — kr. 7 frt 20 kr Köles 4 frt — kr. 4 frt 20 kr.

Nyilttér.

I.

18149.1898. sz.

Pályázati hirdetmény.

Barsvármegye törvényhatóságánál üresedésbe jött, évi 400 frt fizetés és a kezelésre bizott közut hossza arányában megállapított s évenként mintegy 150 frtot tevő utazási általánnyal javadalmazott **oszlányi utbiztosai** állásra a vármegye főispánjának megbízása folytán ezenel pályázatot hirdettek s felhívom a pályázni kívánókat, hogy a kellő okmányokkal felszerelt kérvényüket K a z y János főispán ur öméltóságához czímezve **1899. évi január hó 31-ig** bezárólag nyujtsák be.

Ar.-Maróthon, 1898. decz. hó 18-án.

Simonyi Béla,
alispán.

II.

Ház eladás!

Kohári-utca 523. sz. ház szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonos

Szabó Dávid.

III.

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős pikkelyes sömört (flechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan „bőrviszketeg“ jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találtak. A „**dr. Hebra sömörítő**“-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt. o. é. vám- és postadíjmentesen (levéljegyekben is) utánvétellel 50 krral több. Kapható: **St. Marien-Drogueria Danzig.** (Deutschland.)

3500. | 1898. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verebelyi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lévai takarékpénztár és hitelintézet végrehajtónak **Gazzo Károly** végrehajtást szenvedő elleni 400 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a verebelyi kir. járásbíró területén levő az alsó-győrödi 21. sz. tjkvben A I. 1-9 rszk. alatt vezetett ingatlanoknak Gazzo Károlyt $\frac{3}{8}$ részben illető tulajdoni jutalékára 374 frt. az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi február hó 6-ik napján délelőtt 9 órákor** Alsó-Győröd község házánál megtartandó, nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának $10\frac{1}{2}\%$ -át vagyis 37 frt 40 kr. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Verebelyen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi nov. hó 17-én.

Dillesz,
kir. aljársbíró.

1144. szám. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíró 1898. évi 2177. számú végzése következtében dr. Novotny Imre ügyvéd által képviselt, Lévai Takarékpénztár javára **Pénzes Károly és Petrik András** ellen 350 frt. s jár. erejéig 1898. március hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 626 frtra becsült következő ingóságok, u. m. lovak, szekerek, takarmány, gép stb. nyilvános árverésen eladatulnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbíró 1898. évi V. 567. számú végzése folytán fenti s jár. erejéig Nemes Orosziban leendő eszközölésére **1899. évi február hó 4-ik napjának délelőtti 8 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárán alul is el fognak adatulni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták a szakra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Léván, 1899. évi január hó 18. n.

Tonhaiser,
kir. bírósági végrehajtó.

596. | 1899. szám

Barsvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur az 1898. évi december hó 19-én kelt 130, 735. számú rendeletével az aranyos-maróthi székház átalakítását és egy új szárnyépület felépítését 25115 frt 27 kr. összeg erejéig és a verebelyi főszolgabírói hivatal és melléképületek újraépítését 9687 frt. 05 kr. erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivételének biztosítása céljából az **1899. évi február hó 9-ik napjának d. e. 10 órájára** Barsvármegye alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyalább ígyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatok egyrészt az ar.-maróthi székház átalakítása és új szárny építése iránt, másrészt a verebelyi ház és melléképületek építése iránt külön-külön is beadhatók.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) $5\frac{1}{2}\%$ -ának

megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek a vármegyei pénztárnál) adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb. (történet letételét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Barsvármegye alispánjánál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Aranyos-Maróth, 1899. január 10-én.

Simonyi,
alispán.

Kávè.

1 kgr. frt. kr.

Jamaikai legfinomabb	2.24
Cuba legfinomabb	2.24
Ceylon legfinomabb	2.16
Ceylon finom	2.08
Portorico finom, és Cuba	2.—
Rio Kavé	1.60 1.80
Gyöngy legfinomabb	2.16 2.24
Mocca legfinomabb	2.24
Arany Jáva legfinomabb	2.24
Menado legfinomabb	2.16
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20

Kapható:

Kern Testvéreknel,
Léván.

83

Hoff János maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

<p>Hoff János maláta egészségi itala. Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere. Egy palack ára 75 kr. — Ut palack bérmentve 3.75 kr.</p> <p>Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget. Böjér, Bécs, Hofmühlgasse.</p>	<p>Hoff János sűrített maláta kivonata. Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes. Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.</p> <p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és $\frac{1}{2}$ zacskó maláta kivonatot mell cukorkáit. Fischer G. őrnagy N.-Várad.</p>	<p>Hoff János maláta egészségi csokoládéja. Gyengeség, vérszegénység, idegesség, álmatlanság, étvágytalanság, sapkóról és általában gyengeség, mindenképp jó eredménnyel alkalmazom. Dr. Nicolai orvos, Triebel.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkiválóbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idűt gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sapkóról és általában gyengeség, mindenképp jó eredménnyel alkalmazom. Dr. Nicolai orvos, Triebel.</p>	<p>Hoff János maláta-kivonat mell cukorkái. Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólréhatlan hatású. A valódi maláta mellezucorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen. Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítenek. Busch plébános, Weischütz.</p>
--	---	---	---

Raktár Léván: Boleman E. örök., Medvezky Sándor gyógyszerártaiban; Czirik János utóda Amstetter Imre, Frommer Samu, Engel József kereskedéseiben.
Magyarországi kizárólagos főraktár: **T Ö R Ö K** József gyógyszerárta Budapest, Király u. 12.
Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Kérje
The Continental
Bodega Company
ouilghirü spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az etökelöb szallodák, kávéházak és vendéglökbén

Saját fiók: Budapest
csakis: IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry-Casinoval szemben.

Konkolyválasztó- (Trieurök)
Gabonatisztító-rosták. Darálók. Morzsoló. Tizedes mérlegek.

Szecskaavágók.
Répavágók.

Mezőgazdasági gépgyárosok raktára,
Kern Testvéreknel, Léván.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

kezi és sorvetőgép.
Sackrendszerű egytetemes és melyítő aczel ekek.

JÓ SZERSZÁM FÉL MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlök, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és aczel főraktár. Portland cement és Hydraulikus nész stb. 12

Kapható **KERN TESTVÉREKNEL** Léván.

Elsőrendü köszén, pirszén és tüzi-fára megrendeléseket elfogad és házhoz szállit

Braun József és fia.

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat,
LÁTOGATÓJEGYEK
mindenfélé alakban és nagyságban, 100 drb 40 krtól 5 frtig. Számlák, körlevelek és árjegyzékek olcsón és csinosan, Rovatolt táblázatok, számodások és nyilvántartások a legolcsóbban kiállitva. Meghívó, belépti és címjegyzet diszesen. Hirdetmények és falragaszok mindenfélé színben, óriási betűkkel.
Kereskedelmi levélpapírok és borítékok czégnomással 1000 drb 2 frt 50 krajczártól feljebb.

Több ezer kötetből álló
kölesönkönyvtárunkat
legujabb művekkel kiegészítve különösen ajánljuk a t. olvasóközönség szives figyelmébe.

Nyitrai és Társa könyvnyomdája Léván.

Könyvkötészetünkben
előállitunk mindennemű diszmunkákat.
finom bőr és bársonykötésben, arany metszéssel stb. gyorsan és jutányosan